

TWEEDE BESTUURSRAPPORTAGE 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Exploitatie 2023 HUA.....	3
3.	Toelichting financiële afwijkingen begroting 2023.....	4
4.	Toelichting op beleidsontwikkelingen.....	7
5.	Verplichte paragrafen.....	20
6.	Slotbeschouwing en advies	21
7.	Vaststellingsbesluit	22

1. Inleiding

In deze 2e bestuursrapportage brengt Het Utrechts Archief verslag uit over de periode mei t/m augustus 2023.

In de zomermaanden verhuisden we ruim een kilometer archieven van de Gemeente Utrecht, de Provincie Utrecht en de Gemeente Nieuwegein naar ons externe depot in Arnhem. Hiermee werd voldoende ruimte gecreëerd in de depots voor de verwachte instroom van de komende drie jaar. Bijzondere nieuwe aanwas in de depots bestond onder meer uit het archief van de Utrechtse rechtsvoorgangers van waterleidingbedrijf Vitens. Er werden grote vorderingen gemaakt met de digitalisering van archieven, zoals ruim 70.000 scans van het Koninklijk Aardrijkskundig Genootschap. Ook is hard gewerkt aan de beide projecten die HUA met steun van het Programma Indisch Erfgoed Digitaal (PIED) uitvoert. Het gaat om verschillende archieven over de voormalige koloniën in Indonesië en Irian Jaya uit 1930-1968. Het eerste project is opgeleverd en het tweede nadert zijn voltooiing. Ook werden alle scans van jaarboeken en tijdschriften van de 100-jarige vereniging Oud Utrecht gepubliceerd, met een schat aan informatie voor onderzoek naar de stad en provincie.

Aan de nieuwe voorziening voor het opslaan en presenteren van digital born archief, het e-depot, werd de laatste hand gelegd. Hiermee kan deze nieuwe bewaarplaats voor bestanden van particulieren en overheden in het laatste kwartaal van 2023 operationeel worden.

Het aantal bezoeken aan de studiezaal steeg licht. Ook werden er 149.262 scans aangevraagd via de nieuwe voorziening voor het digitale bouwdossiers. In het publieksprogramma was de zomertentoonstelling "In de steigers" te zien, die door ruim 5.000 toeristen en Utrechters werd bezocht. In dezelfde periode werd de grote publiekstrekker expositie met gelijknamig boek "De Getekende stad" voorbereid, met een crowdfunding die in twee weken 10.000 euro opleverde aan donaties. Ook werd gewerkt aan een dekkend onderwijspakket voor het primair, voortgezet, beroeps- en hoger onderwijs, wat zich vertaalt in stijgende boekingen door schoolgroepen van alle niveaus.

In de bestuursvergadering van juni heeft het AB gesproken over de scenario's voor de uittreding en heeft het AB de voorkeur uitgesproken voor het scenario Voortzetten gemeenschappelijke regeling met daarbij het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen. Een werkgroep o.l.v. de directie van HUA werd ingesteld om ambtelijk en met alle geledingen de uittredingsregeling voor te bereiden voor vaststelling in het AB

Utrecht,
Namens het Managementteam van Het Utrechts Archief,
De directeur,

Mw. drs. C.C.A.E. Keijsper

2. Exploitatie 2023 HUA

In dit overzicht worden de uitgangsbegroting, mutaties en de gewijzigde begroting getoond.

2e Bestuursrapportage HUA per 1 oktober 2023											bedragen * € 1.000
Omschrijving	I/S	Lasten					Baten				
		Primaire begroting	Begroting 1e Berap	Verhoging	Verlaging	2 Berap	Primaire begroting	Begroting 1e Berap	Verhoging	Verlaging	2e Berap
<i>Mutaties in lasten en baten</i>											
Personeel	I			225		225					
Huisvesting	I				50	-50					
Afschrijvingen	I				40	-40					
I&C	I				160	-160					
P&P	I				85	-85					
Overige kosten	S/I				30	-30					
Baten Rijk	I								180		180
Baten projecten	I									158	-158
Baten Overig	I								40		40
Totaal Pogramma Archieven		7.651	8.111	225	365	7.971	7.014	7.348	220	158	7.410
<i>Resultaatbestemming</i>											
											-763
<i>Mutaties in Reserves</i>											
10013 Digitale Toegankelijkheid						0					0
10014 Verkenning en inrichting Eigen e-depot						0					0
10015 Energie en indexatie						0					0
Totaal Reserves en Voorzieningen		0	0	0	0	0	637	763	0	0	763
Geraamd resultaat		7.651	8.111	225	365	7.971	7.651	8.111	220	158	8.173
Saldo van Baten en Lasten											202

3. Toelichting Financien

3.1. Inhoudelijke toelichting wijzigen baten, lasten, voorzieningen en reserves

1 - Hogere personeelslasten cumulatief netto € 225.000 (incidenteel)

De lasten voor personeel vallen € 225.000 hoger uit dan begroot. De reguliere lasten voor eigen personeel vallen door onderbezetting lager uit dan begroot hetgeen heeft geleid tot hogere lasten op het onderdeel inhuur. Daarbij worden er incidentele lasten gemaakt voor externe werving van personeel voor team ICT en het treffen van een personele regeling.

2 – Lagere lasten Huisvesting netto € 50.000 (Incidenteel)

De lasten voor energie blijven in 2023 beneden de eerdere prognoses met een bedrag van € 85.000, dit als gevolg van lagere prijzen dan verwacht. Er is extra klein onderhoud uitgevoerd en dat heeft geleid tot hogere lasten van 35.000.

3 – Lagere lasten I&C € 160.000 (Incidenteel) en P&P € 85.000 (Incidenteel)

Voor de jaren 2021 tot en met 2024 is er extra budget uit de reserves beschikbaar gesteld voor onderzoek, experimenteren en uitwerking van verdergaande digitalisering. Dit is opgezet via het programma Digitale Toegankelijkheid en is nu een onderdeel geworden van alle speerpunten binnen HUA (zie onder hoofdstuk 4.2). Door prudent omgaan met dit budget en herbezinning vanwege nieuw verkregen inzichten uit de experimentele projecten, zijn er minder kosten gemaakt dan voorzien. Het is de bedoeling om de programma's in te bedden in de reguliere taakuitvoering en begroting van HUA waarmee HUA een volgende stap zet in digitale transformatie. Hiervoor wordt op dit moment een plan uitgewerkt.

De gelden die nog niet zijn ingezet vanuit de vrijval van de reserves zou HUA graag via een investeringsagenda Digitalisering in de komende jaren willen inzetten. In de huidige beleidsperiode is er veel geëxperimenteerd en veel kennis opgedaan. In de nieuwe beleidsperiode 2025 – 2028 wil HUA deze gang gezette versnelling van digitalisering voort zetten. HUA wil hiervoor een plan uitwerken waarbij onder andere deze zaken een plek zullen krijgen:

- Vervanging collectiebeheersysteem (CBS) voor een passend systeem in verband met de hoeveelheid data, met vereenvoudiging van complexe structuren en formats etc
- Voortzetting digitalisering tbv eindgebruikers (ambtenaren, onderwijs en onderzoek en burgers) en burgers en hergebruik (linkend open data, htr, ocr, scans maken)
- Vernieuwing en verkenning naar de nieuwste ontwikkelingen op gebied AI en hoe die in te zetten voor de archief functie
- Ontwikkelingen op gebied duurzaam digitaal beheer (volgende fase e-depot, common ground, archiveren bij de bron etc)

De bestaande bestemmingsreserve Digitale Toegankelijkheid zal hierbij betrokken worden.

Verder zijn er extra kosten gemaakt voor de tentoonstelling “De getekende Stad”. Dit bedraagt ongeveer € 30.000 boven het regulier budget, een bedrag dat volledig wordt gedekt door de succesvolle fondsenwerving. Maar de kosten zijn gemaakt in 2023 en moeten volgens de boekhoudregels direct genomen worden. De gelden zullen echter pas ontvangen worden van de fondsen na verantwoording aan het einde van de tentoonstelling medio 2024.

4 – Lagere lasten Overige kosten (€ 30.000 (structureel/incidenteel)

Voor het eerst sinds jaren ontvangt HUA weer rente op het saldo bij het schatkistbankieren, dit zal in 2023 € 90.000 (incidenteel) bedragen. De verwachting is dat deze extra rentebaten zullen blijven, de hoogte voor de komende jaren is nu slecht te schatten. De accountantskosten zijn te laag gebudgetteerd en zullen met € 15.000 (structureel) worden verhoogd. Door een andere rubricering van de abonnementskosten van ICT naar de post

overig, stijgt deze post met € 30.000.(structureel) Daarbij zullen de resterende overige lasten ongeveer € 15.000 hoger uitvallen dan begroot.

5 – Hogere baten Partners (€ 180.000 incidenteel)

HUA heeft van het Rijk voor 2023 € 180.000 aan indexatie en extra inzet e-depot ontvangen.

6 - Lagere baten Projecten (€ 158.000 incidenteel)

De twee nieuwe projecten voor 2023 (zoals gemeld in de 1e Berap) Indisch Erfgoed en Metamorfoze KNAG zullen doorlopen tot in 2024. Van de toegezegde projectbaten (€ 170.000) kan een klein deel vrijvallen voor gemaakte kosten, dat betreft ongeveer € 12.000.

7 – Hogere overige baten (€ 40.000 incidenteel)

De grootste stijging in overige baten komen uit hogere verkoop in de winkel van het boek “De getekende stad”.

8 - Saldo van Baten en Lasten

Na vrijval van de reserves verwacht HUA het jaar 2023 af te kunnen sluiten met een positief saldo van Baten en Lasten van € 202.000.

Met de jaarrekening 2023 zal het precieze bedrag bekend zijn. HUA zal dan het verzoek aan bestuur doen om een toevoeging aan de Algemene Reserve. Deze bedraagt op dit moment € 558.000, dat is 7,9% van de bijdrage van de partners. Waarbij de Algemene Reserve 10% mag bedragen van de bijdrage van de partners. Ook wil HUA de mogelijkheid onderzoeken om een investeringsagenda Digitalisering op te zetten. HUA heeft de wens een deel van het positief saldo Baten en Lasten 2023, samen met een herbestemming van de reserves “Digitale Toegankelijkheid” en “Verkenning en inrichting eigen E-depot” hiervoor in te zetten.

HUA vraagt toestemming aan het bestuur:

- 1. Voor verlaging van het lastenbudget met € 140.000 naar totaal € 7.791.000**
- 2. Voor verhoging van het batenbudget met € 62.000 naar 7.410.000**

HUA vraag het bestuur kennis te nemen van de wens om bij een positief saldo van Baten en Lasten met de definitieve jaarrekening 2023:

- 1. De Algemene Reserve op te mogen hogen naar maximaal 10% van de bijdrage van de partners**
- 2. Een investeringsagenda Digitalisering op te zetten**

3.2. Toelichting Meerjarenonderhoudsplan

In de zomer is begonnen met het evalueren van het meerjarenonderhoudsplan. De belangrijkste onderdelen Electra, Warmte en Bouwkundig zijn inmiddels doorgenomen op activiteiten en actuele prijzen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van inspectierapporten van leveranciers volgens NEN-normen. Deze herijking is veel werk en zal dit jaar niet afgerond worden. Wel kan gesteld worden dat ongeveer 80% van het plan is doorgenomen, dit vertegenwoordigt een waarde van ongeveer 80% van het bedrag dat is benodigd voor het groot onderhoud voor de komende 30 jaren.

In de gebruikte software voor het meerjarenonderhoudsplan zijn alle activiteiten en onderdelen opgenomen die nodig zijn voor het onderhoud in de brede zin. Er kan op voorhand niet altijd een verschil worden gemaakt in groot onderhoud of in een vervangingsinvestering. Er kan soms ook worden gekozen om het geplande groot onderhoud te vervangen door een vervangingsinvestering. Zo onderzoekt HUA nu bijvoorbeeld de vervanging van een stoombevochtiger in de klimaatinstallatie voor 2024 omdat dat gelijk een energiebesparing met zich meebrengt. Dit heeft tot gevolg dat het benodigde bedrag uit de voorziening groot onderhoud overgeboekt wordt naar een nieuwe bestemmingsreserve Dekking Kapitaalasten.

Dit evaluatieproces wordt continu afgestemd met de accountant en er wordt een interne memo opgesteld als onderlegger voor de accountant voor de controle van de jaarrekening.

Op dit moment zijn er vanuit deze herrekening geen veranderingen nodig in de boekhouding.

3.3. Controle rechtmatigheid

Tijdens de interim controle van de accountant in oktober is gesproken over dit onderwerp. De BBV is voor 2023 aangepast. Echter heeft de NBA, de beroepsgroep voor de accountancy, hier nog geen standpunt over ingenomen. Daarmee zijn er voor de accountant nog geen richtlijnen hoe om te gaan met dit onderwerp. HUA heeft samen met de accountant gekozen voor de volgende praktische weg: Zoals beschreven in de stukken voor het bestuur van de vergadering afgelopen maart is HUA op dit onderwerp lerende. HUA voert de controle voor de rechtmatigheid uit en zal samen met accountant bepalen of dit tot een goed resultaat kan leiden. Zoals gesteld in de stukken voor het bestuur moet de rechtmatigheidscontrole voor 2023 gezien worden als een leerproces.

Op dit moment concentreert de controle van de rechtmatigheid zich op de inzet van de juiste kostenrekeningen en de bijbehorende budgethouders. Deze zaken zijn ingevoerd in AFAS en daarmee kunnen budgethouders alleen hun eigen kostenposten goedkeuren en dat gebeurt automatisch binnen de vastgestelde grensbedragen. Ook de spendanalyse voor de Europese aanbestedingsnormen krijgt continu aandacht. Een actueel onderwerp voor 2023 is de onderhandse aanbesteding van Regie op ICT. Hier is op voorhand een memo geschreven door de experts van Tenderpeople. Ook zijn zij gevraagd om de ondersteuning van ICT voor het collectiebeheersysteem te analyseren. Ook hier wordt er gestuurd op het handhaven van de regelgeving.

4. Toelichting op beleidsontwikkelingen

4.1. Speerpunt 1: Samen bouwen aan het archief van morgen

Informatie beter toegankelijk en beschikbaar

Collectievorming en toegankelijkheid

In de zomermaanden zijn 1,2 km archieven verhuisd naar onze externe depotlocatie in Arnhem (840 m GU, 200 m PU en 200 m Nieuwegein) en nog eens 600 m archieven (Rijk) naar het depot in Emmen. Hiermee is weer voldoende ruimte gecreëerd in de depots aan de Alex. Numankade voor de verwachte instroom van de eerst komende drie jaar.

Het omvangrijke traject dat in januari bij HUA van start ging met extra steun van de gemeente Utrecht, de afronding van de in Vleuten-De Meern bewerkte archieven van de Griffie, de Bestuurs- en Concerndienst en Stadswerken (i.o.v. CIO Office), is vrijwel gereed; overbrenging van deze archieven zou mogelijk nog voor de jaarwisseling zijn beslag kunnen krijgen. Ook is intussen een begin gemaakt met de bewerking van de verzameling fotomateriaal van Gebouwd Erfgoed (i.o.v. OO Ruimte) maar hier zal ook in 2024 nog het nodige werk moeten worden verzet.

De toegang op de afficheverzameling van de stad Utrecht (bijna 5000 stuks) is inmiddels afgerond en in gedigitaliseerde vorm doorzoekbaar via de beeldbank. De meest recente archieven van de RMN zijn in oktober overgebracht en inmiddels voor het publiek toegankelijk via de website. De bewerking van de collectie van het Nederlands Volksbuurtmuseum, die eind 2021 bij HUA in bruikleen is gegeven, is vergevorderd en zal waarschijnlijk medio 2024 worden afgerond.

Bijzondere aanwinsten uit het tweede en derde kwartaal vormen een omvangrijke aanvulling op het archief van de familie Van Lynden van Sandenburg en het archief van de Utrechtse rechtsvoorgangers van waterleidingbedrijf Vitens. Het met Metamorfoze-gelden gedigitaliseerde archief van de familie Van Asch van Wijck, eigendom van de stichting Landgoed Prattenburg, werd via de website van HUA publiek gemaakt.

Digitalisering en conservering

Ook in het voorbije halfjaar zijn goede vorderingen gemaakt met de digitalisering van archieven, zowel via Scanning on demand als via een aantal grote projecten. De digitalisering van het archief van het Koninklijk Aardrijkskundig Genootschap (Metamorfoze-project) is nagenoeg voltooid; naar verwachting kunnen de 70.000 scans voor het eind van het jaar worden gepubliceerd. Dit project vindt plaats met steun van het nationale programma Metamorfoze voor het behoud voor papieren erfgoed. Het is een van de projecten waarmee HUA dit jaar aan de weg timmert in het kader van het thema Koloniaal verleden. Het kreeg bijzondere aandacht bij de ALV van de 150-jarige KNAG die dit jaar op 22 juni bij HUA plaatsvond. Ook is hard gewerkt aan de beide projecten die HUA met steun van het Programma Indisch Erfgoed Digitaal (PIED) uitvoert. Het betreft verschillende archieven over de voormalige koloniën in Indonesië en Irian Jaya uit 1930-1968. Het eerste project is inmiddels opgeleverd en ook het tweede nadert zijn voltooiing. Ook hier is een duidelijke relatie met het thema Koloniaal Erfgoed.

Andere lopende projecten zijn het scannen van belangrijke series uit het archief van het Hof van Utrecht in het kader van het DTR-traject en de laatste series van de Memories van Successie. Het al langer lopende project van het vlakken en digitaliseren van alle 3000 charters van het kapittel van St. Jan zal naar verwachting niet voor eind 2024 worden afgerond. Het digitaliseren van alle handschriften en oude drukken van vóór 1600 uit de bibliotheek van HUA is in het najaar in uitvoering gegaan. Een mooi resultaat tenslotte kon worden geboekt met de publicatie van middels OCR doorzoekbaar gemaakte scans van alle jaarboeken en tijdschriften van de 100-jarige vereniging Oud Utrecht. De nieuwe zoekingang op de website kon in juni feestelijk worden gepresenteerd. Voor onderzoekers van de historie van stad en provincie is hiermee een schat aan informatie blootgelegd, die tot nu toe alleen op in boekvorm op onze studiezaal toegankelijk was.

Betrouwbare digitale informatie voor de lange termijn geborgd

Programma Digitale duurzaamheid

In de zomer van 2021 is het programma Digitale Duurzaamheid (DiDu) van start gegaan. Hiervoor is een programmamanager aangetrokken. Nadat in 2022 een eigen e-depotvoorziening is aanbesteed, richt de aandacht zich dit jaar op:

- Het inrichten en in gebruik nemen van de voorziening voor duurzaam digitaal beheer (e-depot, digitaal atelier en toegang)
- Het verder ontwikkelen van de Digitale Archiefdiensten: processen, aansluitvoorwaarden, metadatamodel
- Het uitvoeren van proeftrajecten en impactanalyses (o.a. VRU en GGDrU)
- Het opstellen van een betaversie van de PDC Digitale Archiefdiensten
- Het opstellen van een Preservation policy
- Het opstellen van aansluitplannen op de nieuwe voorziening voor en in nauwe samenwerking met GU en PU
- het participeren in samenwerking met andere archiefinstellingen in de regio met betrekking tot Common Ground en beheren aan de bron.
- Uitfaseren van het e-depot van het Nationaal Archief.

Hoe is intussen de stand van zaken? De e-depotvoorziening is deze zomer actief in gebruik genomen. In aansluiting daarop is gewerkt aan de connectie met het zoeken en vinden via onze website. Op 8 november zal een eerste digital born archief dat in de productie-omgeving van het e-depot is opgenomen, het archief van het project *Gekomen om te blijven*, via een nieuwe zoekingang op de website voor het publiek beschikbaar komen. Ook is een begin gemaakt met het project Digitaal atelier, gericht op de ontwikkeling van een optimale en goed gestructureerde ontvangstomgeving voor alle digitale data die HUA ontvangt en die bedoeld zijn om op te nemen in het e-depot of het collectiebeheersysteem. Oplevering van deze omgeving staat gepland voor medio 2024. Met de PU wordt intussen gewerkt aan een plan voor aansluiting van het nieuwe DMS op het e-depot van HUA: een zeer omvangrijk traject dat naar verwachting in 2024 echt van start zal gaan. Ook met de GU zijn veel gesprekken gevoerd over het gebruik van het e-depot. Mogelijk zal eind dit jaar nog een project gericht op de overbrenging van een dataset van de OO Veiligheid van start gaan.

De impactanalyses die werden uitgevoerd in samenwerking met de VRU en de GGDrU zijn in een afrondende fase beland. Een voorstel voor een soortgelijke impactanalyse, om de aansluiting op het e-depot te verkennen, is opgesteld in opdracht van de gemeente Nieuwegein, dat gebruikmaking van de Digitale archiefdiensten van HUA in aansluiting op de lopende DVO serieus wil onderzoeken.

Tenslotte wordt gewerkt aan het opzetten van een nieuwe PDC voor alle Digitale Archiefdiensten. Belangrijke bouwstenen zoals een richtlijn voor migratie (zie ook hieronder bij Archieftoezicht) en een set met voorwaarden voor digitale overbrenging kwamen in de voorbije maanden al gereed.

Ontwikkeling archieftoezicht

Het programma Informatie op orde (voorheen Open Utrecht) bij de gemeente Utrecht begint goed op stoom te komen, zeker nu Dennis Kersens als nieuwe CIO en Rens Ouwerkerk als CRM (Chief Record Manager) de geleerden zijn komen versterken. Veel onderwerpen die in de stuurgroep van dit programma passeren, vragen ook om advies en meedenken van de archivaris. Voorbeelden zijn de doorstart van het archiefbewerkingproject in Vleuten-De Meern en de uitfasering van het zaakstelsel Excellence. Daarnaast is gewerkt aan een advies over de implementatie van de nieuwe Capstone-methodiek voor emailarchivering. En is een follow up uitgevoerd van de eerder samen met Stadsarchief Rotterdam en het gemeentearchief Den Haag uitgevoerde inspectie van WGo4it. Deze organisatie verzorgt voor de vier grote steden de IT voor het aanvragen en verstrekken van bijstand en inkomensvoorzieningen.

De eerder genoemde richtlijn voor migratie, die ook raakt aan een van de adviestaken van de archivaris, is na een uitgebreide review door de informatiespecialisten bij GU, PU en diverse verbonden partijen, vastgesteld in gebruik genomen.

Versteving van de positie in de regio voor beheer en gebruik van archief

HUA profileert zich nadrukkelijk als kennispartner in de regio. Zo wordt dit jaar vanuit Archieftoezicht ingezet op voorlichting over het duurzaam beheer van alle digitale informatie in het kader van de Omgevingswet (beoogde invoering eind 2023), migratie en de nieuwe Selectielijst e-mailbewaring volgens de Capstone-methodiek.

Meer diversiteit in de opbouw van onze collectie

De afgelopen maanden is gewerkt aan een nieuw acquisitiebeleid, dat in laatste instantie aan het bestuur ter vaststelling zal worden aangeboden. Dit moet enerzijds recht doen aan uitgangspunten die in het verleden voor de verschillende bewaarplaatsen onder beheer van HUA zijn geformuleerd, anderzijds ruimte bieden aan de invulling van de hotspots van de bij HUA aangesloten overheden en de wens om tot een meer gevarieerde en inclusieve vorm van acquisitie te komen.

Reeds genoemd zijn enkele archieven die bijzondere aandacht krijgen vanwege het thema Kolonisatie. Een uitgebreid programma over dit thema is dit voorjaar uitgewerkt en vastgesteld door het MT. Dit kent een aantal deelprojecten en beoogt onder andere de toegankelijkheid van archieven op dit vlak te verbeteren door digitalisering, een meer verfijnde en Engelstalige ontsluiting, het vermijden van verouderde en koloniaal gekleurde termen in de beschrijving, en uitwisseling van relevante archieven met het platform voor Indisch Erfgoed en de datahub die wordt ontwikkeld door onder meer het Nationaal Museum voor Wereldculturen en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

4.2. Speerpunt 2: Jouw collectie [Utrecht] start bij HUA

(Digitale) Dienstverlening

In het kader van de verdere professionalisering en doorontwikkeling van de dienstverlening zijn we vanaf april 2023 druk bezig geweest met de implementatie van Freshworks; een ticketingsysteem waarmee we al onze informatieverzoeken via de e-mail en chat kunnen beheren.

Op 23 mei 2023 is de module Freshdesk in gebruik genomen voor de afhandeling van de inlichtingenmails en de reserveringsverzoeken voor de studiezaal. Op 11 juli 2023 zijn we gestart met de chatmodule Freshchat. De mogelijkheden van Freshchat zijn uitgebreider dan de voorganger LibraryH3lp. Men kan bijvoorbeeld nu "veelgestelde vragen" raadplegen en daarnaast 24 uur per dag een bericht achterlaten. Berichten die binnenkomen buiten de openingstijden worden via de e-mail beantwoord.

Het aantal inlichtingenmails is met 22% gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Het aantal chatgesprekken is gestegen met 43%. Naast de uitbreiding van de chattijden is ook de mogelijkheid om buiten openingstijden een bericht achter te laten een reden van stijging. Gemiddeld worden er 30 offline berichten per maand achtergelaten.

Populaire onderwerpen zijn zowel bij inlichtingen als chatgesprekken: Stamboom & personenonderzoek, beeld en geluid, bouwtekeningen en brede onderzoeksvragen.

De cijfers van de (digitale) dienstverlening laten voor deze periode het volgende zien ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar:

- We zien een stabilisering van het aantal bezoekers op de studiezaal; het aantal is nagenoeg gelijk gebleven (6% stijging in deze periode ten opzichte van dezelfde periode in 2022);
- Het aantal aangevraagde stukken lag 10% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar;
- Scanning on Demand laat deze periode een stijging zien van 5% in het aantal verzoeken ten opzichte van vorig jaar;
- In deze periode zijn er per maand gemiddeld 1500 bouwdoSSIERS digitaal aangevraagd (149.262 scans in totaal). Een stijging van 101% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

In 2023 zijn we voor de statistieken van www.hetutrechtsarchief.nl overgestapt naar Google Analytics 4 (GA4). De oude versie van Google Analytics zal vanaf 1 juli 2023 niet meer worden aangeboden door Google. Gegevens worden nu verzameld op basis van interacties op de website in plaats van de gebruiker zelf. Hierdoor zullen de cijfers iets afwijken in vergelijking met voorgaande jaren. GA4 biedt op de lange termijn beter inzicht in wat er precies gebeurt op de website. Vanaf nu worden 3 statistieken gemeten:

- Het totaal aantal sessies
- Het aantal sessies met engagement (sessies die langer dan 10 seconden duren)
- Het totaal aantal interacties (meting van alle handelingen op de website, hoe actief is men op de website).

Ons websitebezoek is zeer constant en stabiel. Het totaal aantal sessies op de website www.hetutrechtsarchief.nl is gelijk gebleven ten opzichte van dezelfde periode in 2022. Dit geldt ook voor de sessies met engagement.

Het totaal aantal interacties is met 3% licht gedaald. Kijkend naar het aantal weergaven in 2023 is onze beeldbank het meest populair onder onze bezoekers (31% van alle weergaven), gevolgd door de pagina Personen (17%).

Team

Het team is uitgebreid met drie flexibel inzetbare logistiek medewerkers: een aantal collega's van Publieksprogrammering bleek ook interesse te hebben in werken in de Dienstverlening. Hiermee kunnen in de vakantieperiodes gaten eenvoudiger worden opgevangen en is alvast voorgesorteerd op te verwachten uitstroom in 2023 en 2024. Het aantal vaste uren is daarmee niet uitgebreid.

Om standaarden goed vast te leggen en kennis beter te delen zijn alle processen binnen Team Dienstverlening nu beschreven in stap voor stap handleidingen, waarin ook werkafspraken geïntegreerd zijn. Dit was mede noodzakelijk omdat de implementatie van zowel FreshDesk als Sharepoint nieuwe procedures met zich meebracht.

Het team is uitgebreid met een medewerker Scanning on Demand voor 18 uur per week. De dienst Scanning on Demand werd eerst uitgevoerd binnen de afdeling Inspectie en Collectiebeheer, maar is vanaf 2023 onderdeel van team Dienstverlening binnen de afdeling Publiek en Presentatie.

Programma Digitale Dienstverlening

Het project Zoekhulpen is gestart, waarbij de klant online beter wordt geholpen om zijn of haar weg te vinden binnen het archief.

Daarnaast worden de behoeftes van de gemeenten Utrecht en Nieuwegein met betrekking tot de toegankelijkheid van het bij ons geplaatste archief in kaart gebracht opdat we de dienstverlening aan ambtenaren kunnen optimaliseren.

Voor Scanning on Demand wordt onderzocht hoe we het aantal unieke gebruikers kunnen uitbreiden, zodat de dienstverlening een breder publiek bereikt.

Er wordt onderzocht hoe we de ergonomische voorzieningen in de Studiezaal kunnen verbeteren, de klantvriendelijkheid kunnen verhogen en de bibliotheek meer onder de aandacht kunnen brengen.

Op de website worden quick wins doorgevoerd die de vindbaarheid en gebruiksvriendelijkheid vergroten, in afwachting van onze nieuwe site.

Infoverrijking

Er is de afgelopen periode op verschillende manieren succesvol gewerkt aan het beter digitaal ontsluiten van onze collectie, in verscheidene projecten. Hier volgt een korte bloemlezing.

Utrechtse Gezinskaarten (1910-1936)

Van het crowdsource invoerproject van de Utrechtse Gezinskaarten (1910-1936) is de eerste helft (ruim 35.000 scans) medio juli 2023 afgerond op hetvolk.nl. Dit afgeronde eerste deel is meteen erna als een besloten controleproject op hetvolk.nl geplaatst, waarbij de invoer uitsluitend door een selecte groep vrijwilligers zorgvuldig wordt nagekeken en waar nodig verbeterd. Tegelijkertijd hebben we ook het tweede deel (ruim 33.000 scans) van de Utrechtse Gezinskaarten als invoerproject op hetvolk.nl aangeboden. Met een niet afnemende inklopdrift wordt aan deze beide projecten gewerkt. Het crowdsourceplatform van hetvolk.nl voorziet in een functie waarbij deelnemers ons rechtstreeks vragen/problemen kunnen melden. Aan de hand daarvan passen wij met enige regelmaat de controle- en invoerinstructies aan.

Op verschillende manieren onderhouden we de band met onze community. Als eerste via de maandelijkse nieuwsbrief. Behalve dat we hierin enige invoerkwesties aan de orde stellen, lichten we ook een door deelnemers aan ons gemelde bijzonderheid uit. Dat kan om een bijzondere inwoner, een bijzonder pand betreffen of anderszins iets dat aardig is om vanuit onze eigen collecties nader onder de aandacht te brengen.

Als tweed organiseren we 1 keer per maand een invoermiddag in de studiezaal van de Numankade. We merken dat een vast clubje zich hiervoor aanmeldt. Behalve dat deze fysieke ontmoeting ons in staat stelt om niet uitsluitend digitale schouderklopjes te hoeven uitdelen, biedt het ook gelegenheid om deze mensen met elkaar in contact te laten komen, elkaar en ons te bevragen om zo het enthousiasme – en daarmee hopelijk ook de vaart – in het project te houden.

Utrechtse notarissen (1600-1660)

Hiernaast loopt ook nog (steeds) het crowdsorceproject op VeleHanden.nl van de Utrechtse notariële akten (1600 -1660). Het betreft de ontsluiting (zowel invoer als controle) op aktesoort, datum, personen en locaties van het allerlaatste plukje notarissen uit ons notarieel archief (1560-1811). Deze soms behoorlijk moeilijk leesbare akten zijn een uitdaging voor onze vrijwilligers.

Het deelnemersveld bestaat dan ook uit een kwantitatief kleine groep van zo'n zeven personen, maar met het vereiste paleografische en historische inzicht gezegend. Het succes van de hierboven genoemde en zoveel toegankelijker Utrechtse Gezinskaarten is ook enigszins debet aan de tragere voortgang van dit project, waarvan de teller eind september op bijna 89 % staat. Intussen werken we plannen uit om wellicht via HTR (Loghi/Transkribus) de instap voor dit project wat lager te maken om meer deelnemers te trekken.

Project Indisch Erfgoed / Indische repatrianten

Dit project betreft het ontsluiten, verrijken en publiceren van persoonsgegevens van repatrianten en spijtoptanten die voorkomen op een drietal kaartsystemen, onderdeel van het archief van het Centraal Comité van kerkelijk en particulier (CCKP) initiatief voor de sociale zorg ten behoeve van gerepatrieerden van de Nederlandse Hervormde kerk (1950-1968). Dit archief berust als bruikleen van de PKN in het Utrechts Archief. Voorafgaand aan deze bewerking is het archief in de zomer gedigitaliseerd met subsidie van het landelijk project Indisch Erfgoed Digitaal (PIED) (zie ook hierboven). Belangrijke bestaande collecties over Indisch erfgoed worden hierbij digitaal duurzaam bewaard en online vindbaar en bruikbaar gemaakt voor beoogde doelgroepen. Hiermee zal dit dienen als basisinfrastructuur voor reconstructie van familiegeschiedenis voor nabestaanden en voor educatie. De belangrijkste betrokkenen komen uit de brede Indische gemeenschap: iedereen met wortels in voormalig Nederlands-Indië, die zelf of van wie de voorouder(s) door oorlogsgeweld en naoorlogse ontwikkelingen in de periode vanaf eind 1945 tot 1968 naar Nederland zijn geëmigreerd.

Op deze kaarten staan gegevens van personen die noodgedwongen naar Nederland vertrokken. Eenmaal daar – vaak voor het eerst, dus het woord repatriant is vooral symbolisch – kregen de mensen hulp van het CCKP. Tot nu toe is er weinig bekend over hoe deze mensen naar Nederland kwamen en waar ze terecht kwamen kort na hun aankomst. Deze kaarten bieden deze informatie wel en zijn daarom niet alleen van historisch belang, maar voor betrokkenen en hun nabestaanden ook van grote persoonlijke waarde.

Het Utrechts Archief streeft ernaar om deze kaarten online doorzoekbaar te maken voor betrokkenen, nabestaanden en onderzoekers, rekening houdend met de privacy van eventueel nog levende personen. Het archief beheert drie kaartsystemen met in totaal ongeveer 45.000 persoonsgegevens van gerepatrieerden. Uiteindelijk zullen de ingevoerde data onder bepaalde voorwaarde op de website van Het Utrechts Archief en het nieuwe platform van het Project Indisch Erfgoed Digitaal te raadplegen zijn.

Enkele repatrianten uit Indonesië in een trein, bij aankomst op het N.S.-station Weert, 1958

Wandeling met tekenaar Herman Saffleven op expositie Getekende Stad en Utrecht Time Machine

Voor de Utrecht Time Machine (UTM) - waaraan HUA als partner deelneemt - is een wandelroute gemaakt bestaande uit elf tekeningen van Herman Saffleven die zich in de collectie van HUA bevinden en ook deels als origineel in de expositie De Getekende Stad te zien zijn. De tekeningen hebben als onderwerp de Utrechtse stadswal en de route wordt gebaseerd op het [boek](#) 'Wandelen over de Utrechtse stadswal' van Laurens Schoemaker. Op de expo wordt een digitale beleving getoond aan de hand van de oude tekeningen en beelden van de huidige locaties. Bezoekers worden uitgenodigd om zelf de wandeling te gaan maken in de UTM app, om zo het huidige Utrecht door de ogen van de kunstenaar te bekijken.

Programma Digitale toegankelijkheid

Het programma Digitale Toegankelijkheid (DiTo) is gericht op het digitaal toegankelijker maken van ons archief door de inzet van Artificiële Intelligentie (AI) en Linked Open Data (LOD) en heeft in september 2023 de tweede fase afgerond. Belangrijke inzichten uit deze fase zijn dat we overall als team DiTo nog steeds positief zijn over LOD en dat we hiermee doorgaan. Veel erfgoedkoplopers, nationaal en internationaal, werken aan LOD implementatie of hebben die inmiddels gerealiseerd. De belangrijkste voordelen zijn het verbinden van (erfgoed)data, het eenvoudig doorzoekbaar maken van erfgoed (door LOD als basis te gebruiken van een zoekomgeving) en het aanbieden van LOD voor hergebruik binnen- en buiten het erfgoedveld. Daarnaast leidt een LOD-traject ook vaak tot een betere datakwaliteit, omdat inzicht in de datakwaliteit vergroot wordt en actie hierop ondernomen kan worden. We hebben echter ook meerdere uitdagingen gesignaleerd; zoals dat nog weinig archieven in Nederland LOD hebben geïmplementeerd, de LOD mogelijkheden in de bron (MaisFlexis) beperkt zijn en kosten voor een LOD-infrastructuur aanvullend aan het CBS fors zijn.

Op AI-gebied hebben wij ons vooral gericht op Handwritten Text Recognition (HTR) met open source HTR-tool Loghi. Onze eerste pilot met Loghi is geslaagd: onze externe adviseur heeft Loghi op twee manieren kunnen installeren (1. op Linux, 2. op Windows via WSL), hier een advies over gemaakt, 50 scans door Loghi gehaald, en verschillende resultaten gemeten. 18 september was de kennissessie met HUA hierover. De eerste transcripties zien er goed uit (zie een voorbeeld in Bijlage 2). Met Loghi zou tegen geringe kosten een groot deel van de ruim 8 miljoen HUA scans van transcripties kunnen worden voorzien.

Wij zijn gestart in oktober 2023 met fase 3, die loopt tot het eind van 2023. In vier projecten werken collega's uit de hele organisatie :

1. LOD Pilot Amerongen Plus met mapping naar LOD van bronmateriaal uit onze Archieven, Beeld, en Bibliotheek. LOD transformatie pipeline en met LOD triplestore kiezen. Feedback van hergebruikers en peers op LOD. Samenwerking opzoeken met externe partners en start met prototype zoekomgeving.
2. LOD en DE REE Archiefsystemen: export uit MaisFlexis uitwerken met DE REE Archiefsystemen en termennetwerk implementatie.
3. Pilot Loghi (open source tegenhanger van Transkribus) deel 2 met externe adviseur. Test met circa 20.000 scans van bronnen uit de 17^e en 18^e eeuw. Kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de transcripties. Keuze voor hoe Loghi intern op de HUA infrastructuur te implementeren.
4. HTR-viewer voor transcripties, zowel gemaakt door Transkribus als door Loghi om de transcripties voor een breed publiek doorzoekbaar te maken.

Publieksprogrammering

Tentoonstellingen & podcast

In de zomerperiode toonden we de tentoonstelling 'In de Steigers: 700 jaar bouwen aan de Domtoren' in samenwerking met de Domtoren/Utrecht Marketing. Deze tentoonstelling liet zien wat er bij een restauratie komt

kijken. Omdat de zomerperiode door de vaak hoge temperaturen geen optimale omgeving biedt in de tentoonstellingszalen voor het tonen van originele stukken, hebben we gebruik gemaakt van objecten, interviews en foto's. Zo verhuisde de waterspuwer van de tuin van de Winkel van Utrecht op het Domplein tijdelijk naar de tentoonstellingszaal aan de Hamburgerstraat. Bijna 5200 mensen hebben de tentoonstelling bezocht.

Vitrine van de expositie: 'In de Steigers! 700 jaar bouwen aan de Domtoren'

Daarnaast is de tentoonstelling 'De Getekende stad' voorbereid, net als een heruitgave van het bijbehorende boek.

"De oude stadsmuur, de Domkerk, het stadsleven: hoe zag Utrecht er honderden jaren geleden eigenlijk uit?" Dit en meer kunnen bezoekers vanaf 14 oktober ontdekken in de Expo. De tentoonstelling bestaat uit een topcollectie tekeningen uit de 17e, 18e en 19e eeuw. Ze zijn gemaakt door beroemde meesters als Saenredam, Van Goyen en Saftleven. Deze kwetsbare werken zijn bijna nooit te zien, dus is dit een unieke expositie. Om al deze stukken veilig te kunnen zien, zijn er nieuwe vitrines op maat ontworpen die we ook de komende jaren kunnen gaan inzetten bij volgende tentoonstellingen.

Onze collega's zijn - naast het aanleveren van interessante stukken en overleggen met ontwerpers en vitrinebouwers - druk geweest met het maken van een audiotour. Voor het eerst zullen we gaan werken met *podcatchers*, een techniek die veel musea gebruiken en vanaf oktober 2023 ook bij de Expo van Het Utrechts Archief.

Voor de vaste Expo is er hard gewerkt aan een kinderversie van de startanimatie. De teksten zijn herschreven en opnieuw ingesproken door stemacteurs. Ook is er een Engelse kinderversie opgenomen. Beide kinderversies zijn sinds juli in de Expo te beluisteren en worden goed ontvangen door het publiek.

De podcast 'Utrecht in Oorlogstijd', die een andere kijk op verhalen uit de Tweede Wereldoorlog biedt, werd genomineerd voor de NTR Podcastprijs 2023. Inmiddels telt de podcast bijna 3000 downloads.

Activiteiten & Evenementen

We zijn deze periode voor het eerst gaan programmeren met partners bij een tentoonstelling. Een voorbeeld hiervan zijn de combibezoeken in mei en september met de Domtoren. Hierbij konden mensen naar een lezing over de Domtoren bij HUA komen en vervolgens onder begeleiding van een gids exclusief de Domtoren beklimmen. Deze combibezoeken werden erg goed bezocht.

In het weekend van 4-7 mei hadden we in het Auditorium een pop-up tentoonstelling over WOII in Utrecht in het kader van Bevrijdingsdag.

Op de Stadsdag op 2 juni was het stadsrecht te bekijken en waren er hierbij flitslezingen van Kaj van Vliet, gemeentearchivaris Utrecht, en Marieke Kraan, restaurator.

Flitslezingen op de Stadsdag door Kaj van Vliet en Marieke Kraan

In juli zijn er samen met de Domtoren meerdere kinderrondleidingen georganiseerd.

In augustus hebben we een Terugkomdag georganiseerd voor mensen die ooit aan Domtoren gewerkt hebben.

Op 2 september organiseerden we het concert De Minerva van Utrecht.

Vijf historische vrouwenfiguren verbonden met elkaar in de geschiedenis en met de stad Utrecht. We reisden van Venetië naar Den Haag en Utrecht en ontdekken hun levens en verhalen. Aan de hand van de muziek van Strozzi en Huygens, maar ook van historische brieven en gedichten van Anna Maria van Schurman, Sophia van Hannover en Utricia Ogle luisterden we naar hun woorden verborgen in het tapijt van de geschiedenis.

Concert de Minerva van Utrecht

Op zaterdag 9 september waren we gratis toegankelijk voor Open monumentendag. We hebben deze dag ruim 340 bezoekers getrokken.

En ook de Nacht van de Utrechtse Geschiedenis en vooral de Kids Museumnacht trokken veel bezoekers, respectievelijk 263 en 1059.

Educatie

Team Educatie heeft vijf nieuwe lesprogramma's ontwikkeld voor het primair onderwijs en twee nieuwe lesprogramma's voor het voortgezet onderwijs. De nieuwe programma's worden tot dusver goed ontvangen en zijn allemaal al meerdere keren geboekt voor het schooljaar 2023-2024.

Op vrijdag 8 september hebben wij in totaal drie klassen met 100 leerlingen ontvangen voor ons speciale 'Open Monumentendag Klassendag'-programma. In dit programma maken de kinderen kennis met zowel de rechtbank- als de abdijgeschiedenis van het gebouw.

In de week van 4 september hadden wij ook een nieuwe doelgroep in huis: het Grafisch Lyceum Utrecht (GLU), met de afdeling Game Design. In totaal 8 groepen (circa 200 studenten) kwamen langs voor een maatwerk programma. We zijn met hen in gesprek gegaan over *gamification* van een expositie. Wat was al heel leuk gedaan in de Expo? Wat kan nog beter? Er kwamen verrassende ideeën naar boven. Het GLU was zo enthousiast over de lessen dat ze in november langs willen komen met alle studenten van een andere studierichting, namelijk Game Development.

Tot slot zijn we een samenwerking met de Marnix Academie begonnen. Zij leiden studenten op tot onderwijsprofessional (PABO). In september zijn er 2 groepen studenten geweest (35 studenten in totaal) om meer inzicht te krijgen in de wereld van erfgoed educatie. Vragen die centraal stonden waren: 'Hoe kun je erfgoed in je eigen lessen betrekken? Hoe wordt een erfgoedles in een museale omgeving vorm gegeven? Wat is de meerwaarde van eropuit gaan met je klas en leerlingen onder te dompelen in lokaal cultureel erfgoed?' Tot dusver bevalt de pilot goed; de opleiding is zeer enthousiast en voor ons is het ook een hele mooie kans om de leerkrachten van de toekomst mee te geven dat ze later vooral met hun eigen klassen op bezoek moeten gaan in musea.

In de periode mei-september 2023 kwamen er 26 klassen op bezoek, waarvan 10 PO, 8 VO en 8 MBO. In deze klassen zaten in totaal 728 leerlingen. Deze leerlingen zaten op 14 verschillende scholen. De klassen komen allemaal uit Utrecht (100%). Van de bezoekende klassen hebben 5 via Cultuur en School Utrecht geboekt, dat is circa 19,23%. De meerderheid van de scholen boekt dus nog steeds rechtstreeks bij ons.

4.3. Speerpunt 3: Onze organisatie maken we met elkaar

Personeel

Het Archief heeft na de corona periode een kader opgesteld rond thuiswerken en op kantoor werken. Dit betekent dat we op maandag en donderdag op kantoor zijn en op andere dagen ga je met de coördinator in overleg of thuiswerken mogelijk is. Dat is na 6 maanden geëvalueerd en bevalt goed. Dit betekende ook dat de manier waarop BHV georganiseerd was, niet goed meer paste bij de huidige manier van thuis en/of op kantoor werken. We hebben daarom nu iedere 3e donderdag van de maand een BHV trainingsuurtje op een van de 2 locaties ingepland. Iedereen die Bhv'er is wordt gevraagd om naast de jaarlijkse opfris dag BHV ook 3 maal per jaar aan het maandelijkse BHV uurtje mee te doen. Gevolg is dat BHV collega's beter voorbereid zijn om bij een incident te acteren.

Op 19 juni hebben we ons 25-jarige bestaan gevierd met een iets uitgebreider personeelsuitje. Met de bus zijn we naar Dordrecht gegaan om de stad en het water erom heen en de Biesbosch met elkaar te verkennen.

Ook hebben we gewerkt om systemen efficiënter en gebruiksvriendelijker te maken. Zo hebben we een nieuwe manier van urenverantwoording ingericht.

Uittreding Rijk

In de bestuursvergadering van juni heeft het AB gesproken over de scenario's voor de uittreding en heeft het AB de voorkeur uitgesproken voor het scenario Voortzetten gemeenschappelijke regeling met daarbij het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen. Daarbij het AB de opdracht gegeven om twee werkgroepen in te stellen:

1. Een werkgroep o.l.v. de directie van HUA om ambtelijk en met alle geledingen de uittredingsregeling voor te bereiden voor vaststelling in het AB
2. Een werkgroep o.l.v. GU om een concept gemeenschappelijke regeling op te stellen met alle wijzigingen en uitwerkingen risicoparagraaf bestuurlijk zodat deze voorgelegd kan worden aan AB en vervolgens aan GU en PU en daarna aan de raad en de staten.

Begin september heeft de Tweede Kamer gesproken over het al dan niet controversieel verklaren van de nieuwe archiefwet 2021 en deze wet is niet controversieel verklaard. Op dit moment is nog niet duidelijk of de wet in 2023 vastgesteld zal worden. In het AB van september is afgesproken dat de twee werkgroepen de werkzaamheden zoveel mogelijk zullen doorzetten ongeacht de definitieve datum van de voorgenomen uittreding.

De werkgroep Uittreding is opgestart door HUA en hiervoor is het bureau Van de Laar aangetrokken. Het plan van aanpak is uitgewerkt en de werkgroep is van start gegaan.

Bij GU vinden de voorbereidingen voor de werkgroep Aanpassing GR plaats, waarvoor een interne projectleider wordt aangetrokken. De inhoudelijk juridische experts vanuit GU en PU zijn bezig met het in kaart brengen van de noodzakelijke aanpassingen. Met het in werking treden van de wet WGR worden er aanvullende eisen gesteld aan de invulling en verantwoording van de taken van de gemeenschappelijke regelingen. De deadline hiervoor is 1 juli 2024, een half jaar eerder dan de datum van uittreding.

De werkgroep Aanpassing GR is zich hiervan bewust en is bezig dit in kaart te brengen.

Op bestuurlijk niveau vinden er afstemmingsgesprekken over de uittreding plaats tussen dhr Wienen, als voorzitter van delegatie overleg van de RHC's, en de andere voorzitters van de RHC's.

Duurzaamheid

In de afgelopen maanden heeft HUA voorzichtig en binnen regelgeving geëxperimenteerd met de instellingen van de klimaatinstallatie voor de depot-torens. Het tijdelijk uitzetten van de recirculatie-installatie van 1 etage van de A-toren laat een groot besparingspotentieel zien voor energie. Hier doen zich twee uitdagingen voor. Om het

energieverbruik specifiek te kunnen monitoren is het nodig om op meer punten in het gebouw en het systeem meer meters te plaatsen. Dit wordt op dit moment onderzocht. Een tweede uitdaging is dat er geen historische data is over de mogelijke acties (d.w.z. andere systeeminstellingen) en de mogelijke uitkomsten. Deze is niet alleen bij HUA niet bekend, maar er is geen wetenschappelijke data wereldwijd. Het gaat bijvoorbeeld om veranderingen in de instellingen van de temperatuur en relatieve luchtvochtigheid van het systeem en de mogelijke energiebesparing in een seizoen. Waarbij deze instellingen ook weer invloed kunnen hebben op bijvoorbeeld schimmelvorming. In dit alles trekt HUA op samen met de andere RHC's en het Nationaal Archief om samen te zoeken naar best practices. Dit is daarmee wel een optimalisatieproces dat meerdere jaren zal duren. Op 31 oktober heeft HUA de "Klimaatverklaring voor erfgoedorganisaties" ondertekend samen met andere RHC's en het Nationaal Archief. Hiermee sluit HUA aan bij een initiatief uit 2014 van grote internationale musea om te komen tot mogelijke aanpassingen aan het binnenklimaat om de collectie optimaal te behouden zonder onnodig energieverbruik.

Doorfietsroute Utrecht - Amersfoort

In juni 2022 heeft de toenmalige projectleider Doorfietsroute Utrecht Amersfoort gesproken met HUA over de plannen voor de fietsroute en de benodigde aanpassingen daarvoor aan de Alexander Numankade. HUA heeft in dit gesprek kennis genomen van de plannen en heeft daarbij aangegeven welke zaken voor HUA van belang zijn voor de bedrijfsvoering. In april van dit jaar heeft de huidige projectleider weer contact opgenomen met HUA en HUA en de plannen opnieuw toegelicht.

In september is er heeft de projectleider, ondersteund door vakinhoudelijke deskundigen van GU, een mogelijke oplossingsrichting verkend met HUA. De belangrijkste punten voor HUA zijn:

1. Bereikbaarheid B-toren voor verschillende/wisselende leveranciers van HUA: door het afsluiten voor autoverkeer van een stuk van de Alexander Numankade zal er een passende oplossing moeten worden gezocht voor de bereikbaarheid. HUA zoekt samen met de gemeente naar oplossingen en staat open voor het aanpassen van het eigen terrein direct aangrenzend aan de B-toren. Hierbij zullen er mogelijk parkeerplaatsen vervallen.
2. Parkeerplaatsen hoofdingang: GU heeft een oplossingsrichting gepresenteerd waarbij er parkeerplaatsen zullen komen te vervallen ten gunste van de buurtbewoners. De projectleider heeft dit met HUA besproken maar ging erbij daarbij vanuit dat HUA de hoofdhuurder van het kantoordeel en de parkeerplaats zou zijn en daarmee zeggenschap over de parkeerplaatsen zou hebben. Dit is niet het geval. HUA is weliswaar de grootste huurder aan de ANK, maar de ander drie huurders (Blos, Triadern en In je Element) hebben ieder een eigen huurcontract (incl. recht op parkeerplaatsen). HUA heeft benadrukt dat GU een gesprek met alle huurders zal moeten voeren over de benodigde wijzigingen en niet alleen met HUA. HUA heeft aangegeven dat het zich niet herkent in de door GU gepresenteerde parkeerdrukmeting en heeft daarvoor de beschikbare informatie met GU gedeeld. Maar ook dit zal besproken moeten worden met alle huurders van het kantoordeel.
3. Andere inrichting van de groenvoorziening om het pand. GU heeft een interessante andere inrichting gepresenteerd van de groenvoorziening om het pand. Dit zou goed kunnen aansluiten bij initiatieven van buurtbewoners voor meer biodiversiteit. Voor HUA is het van belang dat een andere inrichting de kerntaak van HUA, het permanent bewaren van de archieven, ondersteunt. (Te denken valt aan een gegarandeerde hemelwaterafvoer etc.) HUA heeft geadviseerd om de gepresenteerde oplossingsrichting af te stemmen met de initiatieven van de buurtbewoners. Ook heeft HUA GU geadviseerd om de andere huurders hierbij te betrekken in verband met het veranderen van de bereikbaarheid van het pand.

HUA heeft aangegeven de gesprekken met GU en de ander huurders te willen faciliteren.

ICT - Regie op ICT en CISO

In juni is het contract voor het beheer van de standaard ICT met Score Utica getekend. inmiddels is er een testgroep van 5 medewerkers gestart om deze overname van het beheer te testen. Bij voldoende zekerheid zal

het volledige beheer eind november door Score Utica worden overgenomen. Vervolgens komen dan de onderdelen netwerkbeheer, serverbeheer en SIEM/SOC (24/7 monitoring) aan de orde.

De CISO (InCyber) kijkt op alle onderdelen mee en scherpt de beveiligingseisen aan waar nodig. Afgesproken is dat de CISO begin 2024 een volledige audit zal uitvoeren op de daadwerkelijke geïmplementeerde veiligheidsmaatregelen.

5. Verplichte paragrafen

Ten aanzien van de verplichte paragrafen zijn de volgende beleidsontwikkelingen te melden:

1. **Budgetten directie**

De budgetten voor promotie, communicatie, personeel, juridische advisering en bestuur verlopen door onder- en overbestedingen nu steeds of budgettair neutraal of er wordt minder besteed dan begroot.

6. Slotbeschouwing en advies

In samenwerking met de MT-leden is door Financiën een uitgebreide doorlichting uitgevoerd van de budgetten van de begroting 2023. Daarbij zijn inhoud, beleid en geld aan elkaar te koppelen, zodat daarop tijdig door het MT kan worden gestuurd en bijgestuurd.

Advies:

Onder verwijzing naar bovenstaande paragrafen wordt geadviseerd:

1. De volgende aanpassingen in de financiële begroting te accorderen:
  - a. de verlaging van de lastenbegroting van met € 140.000 naar totaal € 7.791.000
  - b. de verhoging van de batenbegroting met € 62.000 naar € 7.410.000
2. Kennis te nemen van de wens om bij een positief saldo van Baten en Lasten met de definitieve jaarrekening 2023:
  - a. De Algemene Reserve op te mogen hogen naar maximaal 10% van de bijdrage van de partners
  - b. Een investeringsagenda Digitalisering op te zetten

7. Vaststellingsbesluit

Directeur en Managementteam van Het Utrechts Archief

Als ontwerp 2e Bestuursrapportage 2023 vastgesteld en aangeboden aan het Algemeen Bestuur op 18 december 2023.

De directeur van Het Utrechts Archief

mw. drs. C.C.A.E. Keijsper

Algemeen Bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Het Utrechts Archief in zijn vergadering van 18 december 2023.

de directeur,

de voorzitter,

mw. drs. C.C.A.E. Keijsper

mw. drs. R. Streefland